

Izvedba apnenih ometov

Mateja Kavčič, Franci Andrejčič, Štanjel 2006

a) Klima

Uspeh ometavanja je povsem odvisen od temperature zraka, ki naj bo med +7 in +20°C. V času negovanja ometov, kar pomeni še en mesec (minimalno 3 tedne) po končanem nanašanju temperatura ne sme pasti pod 0°C ali narasti nad 20°C. V tem času namreč poteka počasno strjevanje apnenega ometa (proces karbonizacije), ki je pogoj, da bo strjevanje trajno potekalo tudi v prihodnosti. Prevroče ali prehladno ozračje, lahko pa tudi močan veter, prekinejo ta proces, omet »zakrkn« in karbonizacija se ustavi.

b) Zaščita fasade

Vse obdobje negovanja ometa (minimalno 3 tedne) naj bo omet zaščiten pred dežjem, vetrom in soncem s tkanino (PVC zastori niso ustrezni, ker ne vpijejo vlage), ki jo bo možno ob nepredvideni spremembi temperature vlažiti in s tem prilagajati mikroklimo. V primeru deževnega vremena je strjevanje ometa upočasnjeno, zato se lahko opazno strdi šele po več kot 5 dneh. V vsem času izvajalec stalno nadzira stanje ometa, strjevanje in nastajanje razpok.

c). Izvedba ometov

Izvedba apnenega ometa poteka v dveh fazah: nanašanje in negovanje. Značilnost plasti apnenega ometa je, da je strjena na površini in na stiku s zidom, vmesni del ostane mehkejši. Zato je pomembno, da za dobro oprijemljivost pripravimo zid ter da skrbimo, da se zunanost pravilno strjuje.

Zid, na katerega se nanaša omet, mora biti čist, zato se spiha ali spere. Vlaženje podlage pred nanosom ometa je ključno in mora biti temeljito. Zid mora vodo vpijati, nepravilno je, če voda teče po zidu. Navlažen mora biti tako, da še vsaj 24 ur ohranja vlažnost in s tem pripomore k negovanju ometa. Boljše je vlaženje z razpršilcem kakor s curkom. Premalo vlažen zid bo prehitro izsušil omet in preprečil sprijemanje. Vlaga namreč omogoči počasno in kontinuirano sušenje, kar je bistvo apnene tehnologije!

Vlaženje zidu pred ometavanjem. Apneni omet nanašamo vedno na mokro podlago.

Pravilno pripravljena malta ostane na obrnjeni zidarski žlici.

Omečemo najprej najgloblja mesta, ko zatrdijo, postopno izravnavamo.

Omet negujemo – vlažimo med sušenjem.

Če je zid neraven (z večjimi globlinami stikov ali manjkajočimi kamni v zidu), se najprej enakomerno zapolni neravnine zidu z malto za popravilo zidov in vgrajevanjem manjših kamnov. Podložni omet se nameče na zid tako, da se dobro oprime podlage. Nanaša se v enakomernih debelinah. V nasprotnem primeru bo debelejši nanos ometa razpokal. Med sušenjem se nadzira in neguje s pršenjem vode in korekcijo večjih razpok. V prevroči in suhi klimi se vlažijo celotni odri in s tem vsaj delno uravnava mikroklima. Pred nanosom naslednjega sloja mora biti podložni omet suh.

Zaključni omet se nanaša v enakomerni debelini. Pred nanosom se spodnja plast navlaži, po enakem postopku kot pri podložnem sloju. Po nanosu se omet neguje – vlaži in nadzira se nastanek razpok, prvi teden nujno enkrat do dvakrat na dan. Če nastajajo večje razpoke, se omet vlaži z enakomernim pršenjem in razpoke se korigirajo. Ob popravilih razpok je treba paziti, da se celotna plast ometa ne premika, sicer jo odcepimo od podlage! Če se omet na koncu beli, manjše razpoke niso kritične, kajti belež jih zapre in prekrije.

Še en mesec po končanju nanašanja ometov temperatura ne sme zmrzniti ali se preveč segreti! Omejitev temperature med +7 in +20 °C je pogoj za dolgoročen uspeh izvedbe, zato bi bilo najprimerneje, da ostane fasada še ves ta čas zaščitena z odri, ker lahko nepredvideno spremembo vsaj ublažimo.

Opomba: Navodila za obnovo fasad so objavljena na strani: <http://www.rescen.si/index.php?id=43> (Metode in tehnologije/Tehnologije obnove stavbne dediščine/Štanjel)